

SEMPOZYUM SONUÇ BİLDİRİSİ

Şehirlerimizin içinde bulunduğu mevcut yapısal problemler ile karşı karşıya olduğu doğal afet riskleri, şehirleşme strateji ve politikalarımızı ciddi bir şekilde masaya yatırarak, akılcı, bilimsel, sosyal ve kültürel değerlerimizi dikkate alan bir şehircilik felsefesi üzerine tartışmamızı mecburi hale getirmiştir.

Bu maksatla düzenlemiş olduğumuz “Şehirlerimizin Geleceği, Tehditler ve Fırsatlar” başlıklı sempozyumumuzda, Kamu idaresi, Üniversite ve Meslek mensuplarından uzmanlar bir araya gelerek “Afet, Deprem ve Risk Analizleri”, “Kentsel Dönüşüm Politikaları” ile “Şehir, İnsan ve Toplum” başlıklı oturumlarda konuyu etrafıca tartışma imkanı bulmuştur.

Başta 17 Ağustos depremi olmak üzere, son Van depremleri de göstermiştir ki, özellikle mevcut yapı stokumuzun iyileştirilmesi ve güvenli konut üretimi konusu çok büyük önem arz etmektedir. Bunun için;

1. Öncelikli olarak yapı müteahhitiği herkesin el attığı bir alan olmaktan çıkarılmalı, belli nitelik, teknik eleman, donanım ve mali şartlar aranmalıdır.
2. Şehirlerin planlanması ve bina projelerinin yapım aşamasında görev alan mühendis ve mimarların eğitimlerinde sosyal disiplin bakış açısı kazandıracak eğitimler artırılarak, şehirlerimizi insanımızın gelişim ve huzurunu sağlayacak mekanlar şeklinde inşa edecek kültürel birikim sağlanmalıdır.
3. İnşaatlarda çalışan usta, işçi ve kalfalar eğitimden geçirilerek sertifikalandırılmalıdır.
4. Yapı kontrol sistemi değiştirilerek tüm bina ve müteahhitler Mecburi Yapı Sigortası kapsamında denetlenmelidir.
5. Sektörü düzenleyen devlet, yerel yönetimler, üniversite ve mesleki sivil örgüt ayakları olan bir üst kurul oluşturulmalıdır.
6. Şehirlerimiz kurulduğu bölgenin kültürel ve topografik dokusuna uygun, bölgenin kendine has mimari özelliklerinin yansıtıldığı, yerel malzemenin kullanıldığı, mimari ve estetiğin öne çıktığı, sosyal donatı alanlarının geniş ve erişilebilir olduğu, birbirini tekrar etmeyen kimlikli şehirler olarak inşa edilmelidir.
7. Deprem ve afet yönetimiyle ilgili eğitimler, eğitimin her aşamasında verilmeli ve halkın gönüllü katılımı teşvik edilmeli ve desteklenmelidir. Afet sonrası halkın toplanacağı ve ihtiyaçlarının karşılanacağı geniş kullanım alanlı, çok fonksiyonlu açık ve kapalı mekânlar oluşturulmalı ve her an afete hazır tutulmalıdır.

Van Depremi sonrası Sayın Başbakanımızın, “**Bu tabloları defaatle yaşamaktansa iktidarı kaybetmek çok daha hayırlıdır**” cümlesiyle başlayan kentsel dönüşüm hamlesi, doğru uygulandığında ülkemiz ve şehirlerimiz açısından çok önemli bir fırsattır. Ancak bu süreçte, sadece deprem odaklı sağlam binalar inşa etmek noktasında yoğunlaşmak, çok dar bir perspektiften olaya bakarak güvenli ancak, niteliksiz, kimliksiz ve gayri insani şehirler ortaya çıkması neticesini doğurabilir. Bu bağlamda şehirleşme konusu çok kapsamlı bir şekilde ele alınarak bütüncül bir şehircilik anlayışı ortaya konulmalıdır. Sağlıklı bir şehir yapılması için, sosyologlar, tarihçiler, çevre bilimciler, sivil toplum örgütleri ve halk mutlaka bu sürece dahil edilmelidir. Şehirlerimizin siyasi ve ekonomik rant odaklı olarak planlamaktan çıkarılıp, insan ve çevre odaklı planlanması, iktisadi ve maddi boyutlardan ziyade, inanç, ahlak ve kültürel boyutları ön planda tutan yaklaşımların hayata geçirilmesi, kentsel dönüşümden oluşacak rantın kamuya aktarılması için gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

MİMAR VE MÜHENDİSLER GRUBU

Son dönemlerde yapılan kentsel dönüşüm uygulamalarında, mevcut arsalar verilen emsal artışlarıyla rant odaklı yüksek katlı yapılaşmaya olanak sağlanarak, insan ruhuna ve fitratına aykırı beton bloklardan oluşan şehir silüetleri ortaya çıkmış, kat sayısı ve bina yüksekliği arttıkça, kalitenin ve modernliğin arttığı gibi yanlış bir algıya düşülmüştür. Modern şehir algısı, isimlerinde Türkçenin kaybolduğu AVM'ler, yüksek binalar, site ve rezidansların varlığına hapsolmüştür. Şehrin kültürüne, iklimine, doğal şartlarına bakılmaksızın, tüm şehirlerde aynı türden, aynı malzemelerden, aynı mimaride binalar inşa edilmiş, kentsel ve sosyal doku, hızlı bir şekilde dönüştürülmüş ve tahrip edilmiştir. Hatta olay öyle boyutlara ulaşmıştır ki, İstanbul'un yüzlerce yılda oluşan tarihi silüetine, gökdelenler hançer gibi saplanmış, Sultanahmet, Ayasofya, Topkapı Sarayı gibi değerlerimizi gölgesine hapsedmiştir.

Yüksek bloklar inşa ederek nüfus yoğunluğunu artırmak, altyapı, ulaşım gibi teknik sorunların yanı sıra, birçok sosyal problemi de beraberinde getirmektedir. Bunun yerine yapılması gereken, şehirlerimizi, yoğunluğunu azaltarak mümkün merteye az katlı ve bahçeli konutlardan müteşekkil, eskiden olduğu gibi zengini fakiri, doğulusu batılısı her bireyinin birlikte yaşadığı, paylaşmaktan ve diğerinin varlığından güç aldığı, sosyal barışını sağlamış medeni ve mutlu birey ve ailelerin olduğu, çocuk, yaşlı, özürlü gibi tüm sakinlerinin çevre, estetik ve sosyal danatı imkanlarından istifade edebildiği, mekanlara dönüştürmektir.

Elbette ki yılların birikimi olan problemler bir sempozyum süresince tamamen tartışılıp çözümlenebilecek değildir. Gördüklerimize ve duyduklarımıza ilgisiz kalmadan, yaşadığı çağın tanıkları olan bizler , iyiliğin ve güzelliğin söylenmesi ve yayılması konusunda sesimizi yükseltmeli, şehre, insana ve geleceğimize sahip çıkmalıyız. Yanlış giden konularda ilgili ve sorumlu makam ve kişileri uyarmalıyız. Şehri insana, doğaya saygılı bir şekilde onu bir rant aracı olarak değil Allah'ın bize bir emaneti olarak korumalı ve güzelleştirmeliyiz. O bizim ve bizden sonrakilerin ortak malıdır. Bizden sonraki nesillere imar edilmiş, huzurlu ve yaşanabilir şehirler bırakmak herkesin görevidir. Toplumsal barışımıza ve insanımızın huzuruna katkı sağlayacak şehirleri yeni bir idrak ile inşa ve ihya ederken, şehirlerimizi yeni bir medeniyetin taşıyıcıları olarak geleceğe taşımalı, bugün yaptığımız şehirlerle yarınlarımızı belirlediğimizi aklımızdan çıkarmamalıyız.

Konu ile doğrudan ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kurulmuş olmasını oldukça önemsiyor, üstlenmiş olduğu büyük sorumluluk ve vebali bu vesile bir kez daha hatırlatmak istiyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur,

Mimar ve Mühendisler Grubu